

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 ft — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetésekre
 a kiadóhivatal vesz 181

Rudnay kiállítása.

Pécs, 1896. május hó 12

(*) Tarnócnak, a hirhedt nyitrai választási elnöknek kebelbarátja, volt mamelek képviselő, erőszakoskodó főispán, emez érdemei folytán Budapest székes főváros rendőrfőkapitánya lett. A megtestesült stréber, a ki mindenképpen érdekemet akart csinálni, legujabban a szociálista hajszára adta a fejét, fölcsapott agent provocateur-nek és rendeztette a főváros palotasorokkal szegélyezett utcáin hú fogd meg-eivel azt a véres látványt, mely baromi kegyetlenséggel végrehajtva, minden tisztességes és humánusan gondolkozó ember mély megvetését keltette föl.

Magyar állampolgárok, köztük tulnyomóan sok munkás, vasárnap délután népgyűlést tartottak az általános választói jog behozatala tárgyában, melyen rendőri felügyelet alatt rezolúciót fogadtak el és aztán a legnagyobb rendben, mondhatni példás rendben oszlottak szét. Az újpesti hajógyár munkásai, a kik saját zenekarukkal és nagy nemzeti lobogó alatt vonultak zárt sorokban, mintegy 2000-en hazafelé, a kivezényelt és erre előzetesen utasított rendőrök neki rugtattak s a békésen haladó polgárokat össze-vissza vagdalták, letipratták őket, a gyanutlanul arra járó nőket és gyermekeket megkardlapozták és ha a menekülő munkások közül 8—10 Mihasz-

nának egy szerencsétlen munkást sikerült elfogniok, véresre verve, beszakított fõvel, kettészelt ábrázattal szállították be a rendõrségi fogházba, jelentve alázatosan az inspekciós tisztnek: szociálistát fogtunk!

Nos hát, az ezredévi ünnepek alkalmával ilyen vad és indokolatlan hajszát rendeztetõ főkapitányra, ha legyenyhbben akarunk szólani, más megtorlást nem követelhetünk, mint hogy azonnal, irgalom nélkül mozdíttassék el arról az exponált állásról, melynek betöltésére képtelen, mert hiányzik hozzá az ész, erély és tapintat.

Legkevésbé foghatják reánk, hogy szociálista hajlamaink volnának; de midõn ilyen embervadászatot látunk, csupán azért, hogy annak az érdemtelen embernek, kit a sors véletlen kegye Budapest főkapitányává tett, sok-sok címei közt még egy ordó is szerepeljen: fölébred bennünk az emberi jogok tiszteletének érzelve, mely boszuért kiált, és innét, az ország széléről kiáltjuk oda a mostani gyalázatos rendszer kreátorjának: El arról a helyről, ne ingereld tovább ezt a becsületes, birkatürelmü népet, a melyet te nagy uri göggel csak lenézesz.

Ha van az emberi társadalomnak tiszteletreméltó alakja, úgy ez a munkás, ez ejti meg a rögt, hogy kivegye belõle a kenyeret, ez hajtja végre azt a sok alkotást, melyet megcsudál még a legnagyobb elme is. Az a sok palota ott a főváros-

ban, mind a munkáskezek szorgalmának a gyümölcse azok minden berendezésével együtt, miért néznök le tehát azt a becsületes embert, a ki arcának verejtékével szerzi meg a maga és hozzátartozói mindennapi kenyerét, elszenved sokszor a legnagyobb nyomort, védi a hazát, a hol neki semmije sincs, csak nyomorult élete, melyet ilyen Rudnay-féle egyéniségek semmibe sem tekintenek.

Ennek a tartalom nélküli embernek tetszett egy kiállítási darabot, a gladiatorok modern kiadását bemutatni vasárnap a főváros közönségének, a sok jó vidékinek és azoknak a külföldi hírlapíróknak, a kik az „Otthon“ kör második emeletének erkélyéről borzadva tekintettek le a véres jelenetre, azt mondván magyar kollégáinknak, hogy náluk ilyesmit ily nagy néptömeg el nem tûrne, kotelettet csinálna azokból a brutális rendõrökbõl, a kik õket inzultálnák és ily módon kegyetlenkednének velük.

Méglesz mindenesetre ennek a véres utcai jelenetnek az a káros hatása, hogy a külföld nem jön el szép kiállításunkra, sõt az a jó vidék is, melynek pénzére legjobban számítottak, otthon marad, mert nem akarja fejét beveretni, hogy ha egy bõna órában Rudnay méltóságos kisistenek úgy tetszenék. Utóvégre nincs mindenki baleset ellen biztosítva.

Azóta már halottai is vannak a sze-

A „Pécsi Figyelõ“ tárcája.

Tavaszi zöldség.

Vagy:

Sorsát senki el nem kerüli.

(Igaz történet.)

Nyájas olvasóm is bizonyára ismeri azt a zöld takarmányféle tavaszi eledelt, melynek magyar neve: „spenót.“ Igen izletes, jóízû eledel azoknak, akik — szeretik.

De bezzeg nem szerette ám Csonka István, ki itt a vidéken egy kis faluban az Ur szõlejének buzgó napszámosa volt. Igazi, hamisítatlan magyar vér csurgott ereiben s így nem is lehet csodálni, ha kised magyar falujában mindennel meg volt elégedve, csak egygyel nem. Ez az egy egészen elkezerítette egész életét s megrontotta minden örömét.

Mikor legjobb, legrózsásabb hangulatban volt, csak azt kellett neki mondani: „Pista te, mikor eszünk spenótot?“

Egyszerre elhagyta a jókedv, vége volt minden multságának s ilyenkor rendesen félrevonult, hogy így egy kissé kifújja magát s megszabaduljon attól a nyomasztó gondolattól, hátha ma megint spenót lesz az ebéd.

Mert hát az õ principálisa nem tartozott a husevõk közé, hanem szivesebben

látott asztalán holmi zöldséget. Így tavaszkor persze a spenót járta a leggyakrabban.

Hétfõn, szerdán, pénteken, szombaton ezt a nemes ételt találja föl az öreg Jutka néni.

És milyen boldogan hozta mindig. No mert hát azt mondták róla, hogy õ tudja legmagyarosabban elkészíteni ezt az amugy is magyar eledelt.

Hej pedig ha tudta volna, hogy szegény Csonka Pista hogy elkívánta onnét az asztalról azt a zöld takarmányt a csinálójával együtt, tudom, nem hozta volna, vagy pedig — ki ismerhetné ki egy vén leány lelkivilágát — dupla porciót tált volna belõle; már csak azért is, hadd gyõttörje vele azt a kényes, urasgyomru káplánt; lévén õ kigyelme nem a legjobb barátságban a fiatal, szõki-mondó levitával, ki bizony nem igen forgólódott körülötte s nem igen dicsérte hervadt bájjait.

Csak néha szólt hozzá, de abból is csak annyit értett az öreg, hogy a káplán ur olyan valahová kívánja, mit ez életben senki sem lehet szerencsés megpillantani.

Lehet, hogy ez a rossz barátság is erõsen közremûködött abban, hogy szegény Pista barátunk menyje olyan egyhanguan, leverõen zöld volt.

Most is éppen hazafelé ballag. Valami rossz sejtetem bánthatja, mert szeméit foly-

ton a parochián legelteti, mintha félne attól, vagy a — bennlakójától.

Mikor belép az udvarra, nagyot kerül az istállónak, hogy a konyhát kiparirozza s aztán úgy suttymba lép be lakosztályába, mely állott egy rozszant faliszekrénybõl, egy ágyból, két székbõl, egy ablakból, no meg egy — szobából.

Alig hogy letette felöltõjét, egy borzas fõ jelenik meg az ajtóban s meláncholikusan rezgõ hangon csicsergi: „Tessék ebédelni.“

Hideg futott végig a káplán tagjain. Elõször is arra gondol, hogy tulajdonképpen milyen napra virradt ma reggel. Szombat, a hét utolsó napja. Brrr!!!

Homályos, kínzó sejtelmektõl gyõttörve megy az ebédlõbe, hol már várja a párolgó leves, meg a principális.

Köszön, leül, s néhány másodperc alatt bekebelez egy tányér levest. Utána hasonló lelki nyugalommal lát a második tál ételhez.

Azonban már kevésbé nyugodtan lesi a harmadik tál étel fölvonulását.

Visszafojtott lélegzettel várja az ajtó nyílását. Mit hoz a jövõ, illetõleg Jutka néni?!

Nyílik az ajtó: jön Jutka néni kezében egy õblõs tállal, mely már messzirõl virit, lévén teles-tele — spenóttal.

Pista barátunk egyideig hol az asszonyt, hol meg a „csuezpájszt“ nézi, aztán sóhajt egyet (ez a rendes harmadik tál étel), csen-

rencsétlen utcai csetepatének, vajjon, kérjük, ezek árváiról, hátrahagyott özvegyeiről fog-e gondoskodni az a hatalmas nagy ur, kit Budapest főkapitányának hívnak még ma, de ha onnét elkergetik, és nem adnak neki valamely újabb szinekurát, dolgozni nem tudván, elmehet koldulni, vagy az országos kaszinóba — kártyázni.

Mert fejtől büzik a hal. Hiába állítják előtérbe azokat a szegény fogdmegeket és pribékeket, hisz ezek csak szolgák; a szolgák hibáiért pedig gazdáiknak kell felelniök, esetleg az okozott kárt megtéríteniök. Hiszszük, hogy Magyarország egész közvéleménye, — pártkülönbség nélkül — fölzúdul a baromi kegyetlenség ellen, mert hát szerencsére, mi emberek vagyunk, és még a szociálistát is embernek tekintjük: következőleg hangosan fogják követelni Rudnay basának letételét, hadd érezze, midőn már nem lesz a hatalom birtokában, hogy mi az a nép megvetése.

Mert ez az uri ember nagyobb szégyent hozott a fejünkre, mint az egész belgrádi zászlóügy; mert állattá degradálta az embert, a kiken ő emelkedni akar. Nos hát, álljon reá azokra az ártatlanul kiszzenvedett hullákra, emelkedjék oly magasra rajtuk, hogy a hullaszag ne érje finom parfüm-höz szokott orrát, röhögje ott a szerencsétleneket és ne jöjjön soha tudatára, hogy mit cselekedett. De ha majd a kiontott vér, az ő kezdeményezésére végrehajtott gyilkosság boszuért kiált az Egekhez, ne álljon félre a népharag elől, ne huzódjék gyáván Andrásai mögé, hanem adandó alkalommal nézzen velük szembe... hiszszük azonban, hogy erre nem lesz ideje, József főherceg, ki szemtanuja volt a kegyetlenkedéseknek, bizonyára elmondta a dolgokat az uralkodónak, a ki mindenekelőtt igazi ember és pedig a legelső magyar ember, az ő hatalmas szava és akarata elküldi onnét Rudnayt, a hová nem való.

Városi közgyűlés.

Pécs város törvényhatósági bizottsága ma rövid közgyűlést tartott, a mely jelentéktelen ügyekkel foglalkozott egy órán át, mert a tárgysorozat legfontosabb pontjának, a szervezkedési szabályrendelet s a tiszti fizetések megállapításának érdemi vitáját elnapolták.

Pontban 10 órakor nyitotta meg Kardos Kálmán főispán az elég jól látogatott közgyűlést s bejelentette, hogy a **tisztújító közgyűlés** határnapjául május hó 21-két tűzte ki s a kijelölő bizottságba a maga részéről Krausz Mihály, Ráth Mátyás és Egrý József bizottsági tagokat nevezte ki.

A közgyűlés ezt tudomásul vévén, a maga részéről Littke József, Szeredy József és Schapring Gusztáv bizottsági tagokat választotta be a kijelölő bizottságba.

A szervezkedési szabályrendelet tárgyalásának megkezdése előtt Kardos főispán kérdést intéz a közgyűléshez, nem volna-e helyes a tárgy fontosságánál fogva a javaslatot kinyomatva a bizottsági tagoknak kézbesíteni s annak érdemi tárgyalását a júniusi közgyűlés napirendjére kitűzni?

Littke József teljesen osztja a főispán nézetét s azért ehhez képest megteszi a halasztási indítványt.

Muttnyánszky Béla szintén hozzájárul a tárgyalás elhalasztásához, de a tisztújításra való tekintettel azt indítványozza, hogy a tiszti ügyészi állásokat a rendes tisztújításnál csak ideiglenesen töltsük be addig, míg az új szervezkedési szabályrendelet életbe lép, nehogy a hat évre megejtendő választás útjában álljon a tiszti ügyészi hivatal más-kénti szervezésének.

Aidinger polgármester megnyugtatta a felszólalót, azzal, hogy a hat évre megválasztott tisztviselő sem tarthat másra igényt, mint a megjáró nyugdíjra, ha állását a törvényhatóság időközben beszünteti.

A közgyűlés tehát elhatározta, hogy a szervezkedési bizottság és a tanács munkálatait kinyomatva, a bizottsági tagok közt tanulmányozás végett kiosztatja, érdemileg pedig a júniusi közgyűlésen fogja tárgyalni, addig is véleményezés végett kiadja a jogügyi bizottságnak.

A hirdetmények kifüggesztése tárgyában készült szabályrendelet tárgyalása előtt felolvastattott a tanács jelentése, mely szerint a hirdetmények kifüggesztésének kizárólagos jogáért két pályázó folyamodott. Fürst Lipót köteleznék magát 100 hirdetés táblát alkalmazni, ezeken a hivatalos hirdetményeket ingyen, a magánhirdetéseket pedig alku szerint kiragasztatni, a táblákat pedig 10 év múlva ingyen a városnak átengedni. Krausz Zsigmond kötelezi magát a tanács által előírt minták szerint s meghatározott helyeken hirdetési oszlopokat, a belvárosban vasból, a külvárosokban fából, pavilonokat és táblákat felállítani, a hivatalos és mindenféle választási (orsz. képviselő és városi bizottsági tag választásra vonatkozó) hirdetményeket díjtalanul, magánhirdetményeket pedig nagyság szerint 45—60—100—125 krajcárért kifüggeszteni. Ezért a kizárólagos jogért 10 év alatt fizetne összesen 2400 frt bért a városnak.

A közgyűlés Krausz Zsigmond ajánlatát, mint hasonlíthatatlanul előnyösebbet, fogadta el.

Ezután olvastattott fel a hirdetmények kifüggesztésére vonatkozó szabályrendelet javaslata s ezt a közgyűlés egész terjedelmében elfogadta, miután Herbert János tanácsos Zaráy Károly és Jobst László kérdéseire azt a megnyugtató választ adta, hogy a vállalkozóval kötendő szerződésbe fel lesz véve, mikép a hirdetési táblák csak az illető háztulajdonosok beleegyezésével függeszthetők ki és hogy a kifüggesztési díj, a meiybe a felragasztás díja is bele van számítva, számszerűleg pontosan meghatározott nagyság szerint lesz a szerződésben megállapítva.

Cirják Ignácnak azt az indítványát, hogy a külvárosokban is csak vasból készült hirdetési oszlopok legyenek felállíthatók, Herbert tanácsos abbeli felvilágosítása után, hogy a vállalkozó ily költséges módosításba nem fog belemenni, a közgyűlés mellőzte.

Tudomásul vette ezután a közgyűlés a Farkas-féle ösztöndíj felett rendelkező bizottságnak azt a jelentését, hogy ezt a folyó évre Marsall Ferenc szigeti külvárosi igazgató tanítónak adományozta.

A millennáris tornaversenyre utazó gimnáziumi és reáliskolai tanulók költségeihez a közgyűlés mindkét intézet tanuló részére 200—200 frtot szavazott meg.

des resignációval fölkel s bizonyos — jobb vérű anyósokhoz illő — szent áhitattal sóhajt föl: „Ments meg uram minket mind e kettőtől!”

Aztán kimegy, előbb még egy érzedus pillantást vetve életének egyetlen — „boldogságára“.

Jutka néni viszonzta a pillantást, melynek hatása alatt szegény káplán úgy neki ment az ajtófélfának, hogy egy hétig kongott a — gyomra.

Pista barátunk tele érzelemmel, üres gyomorral a kertnek vette útját, hogy ott legalább nyugodtan emésztessen s talán egy kis délutáni pihenőre hajtsa báyadt tagjait.

De óh fátum! mit látnak szemei! A gémes kut mellett egy jó nagy darab terület csupa — spenóttól virított.

Pista szeretett volna neki rontani s egy pillanat alatt tönkre silányítani az egész ármádiát.

De mintha mást gondolt volna. Arca egyszerre kiderült, szemeiben valami büszke fény ragyogott föl, mintha legalább is ő is olyan szert talált volna föl, melyre bátran ráírhatja: „Nincs többé kopasz fej...“

Nyugodt mosolylyal visszafordul, méltóságteljes léptekkel tér vissza magányos szobáskája felé. De előbb benézett a pinceházba; ott egy ideig keresgélt, míg végre egy magánzó nyugodtságával tér be a kápláni

lakosztályba, hogy ott tovább szője gondolatait.

De nem volt nyugta. Folytonosan kibejárt és fölötte barátságos hangulatban volt. Még az öreg Jutka néniével is évelődött, ki nem tudta mire magyarázni a káplán szokatlan jókedvét.

Elérkezett az est és el is mult minden nevezetesebb mozzanat nélkül. Nemsokára elcsendesedett a parochia. Mindenki nyugalomra tért.

De hallga! Minő zaj, minő nesz az éj néma csendjében? A hold is mintha kíváncsiabban kandikálna elő a szürke felhők közül. — Van is rá oka, mert nem mindennapi látványban gyönyörködhetik. Pista barátunk az éj hőse, ki óvatosan lép elő szobájából s először a pinceházba indul, hol egy jól kifent kaszával fegyverkezik föl, s aztán egyenesen a spenóthadnak tart.

Ki írhatná le azt a lelki gyönyörűséget, melylyel sokat zaklatott Pista barátunk a spenótot mind egy szálíg lekaszabolta?!

Miután bevégezte Xerxesi munkáját, boldogan tért vissza csendes otthonjába, hogy ott pihenjen reggelig — babérain.

Iszonyu almok kinozták. Egész éjjel zölddel álmódott. Két kanállal is tömték bele a spenótot, és így nem csoda, ha reggel hangos örömkialtással üdvözölte — először életében — Jutka néni reggeli-danáját.

Sietett az ablakhoz. Lázás kíváncsiság

gal függeszti szemeit a vert hadra, már t. i. a lekaszált spenótra. Oh mily lelki gyönyörűséggel szemlélte.

Hát még mikor Jutka néni észrevette a barbárságot. Az volt ám még csak a gyönyörűség.

Kis hija volt, hogy a vén kisasszony rá nem borult élte virágára, s úgy nem siratta azt. Hogy örült ennek Pista. Örömében a kállai kettőt járta — solóban.

Alig várta az ebédet. Mily győzelmesen fog majd kokettirozni kedves házi „nyugalmaival.“

Boldogan ült az asztal mellé s örömben kétszer is elmondta az asztali áldást. Az egyik alighanem a spenótnak szólt — bucsuztatóul.

De mi ez?! A harmadik tál ételt mily ragyogó arccal hozza Jutka néni. Szegény Pista ijedtében vizet ivott — bor helyett. Hisz az lehetetlen, mi szemei elé tárult. Egy egész tál ujdönfött spenót.

Nem akart hinni saját szemeinek. Még meg is kóstolta, hátha valami rossz tréfát üznek vele holmi boszorkányok (ő hitt bennük Jutka néne révén).

Csakugyan hamisítatlan spenót volt.

Levetken, sápadtan kelt föl. Dehogy jutott volna eszébe, hogy megköszönje az Uristennek a kegyességét.

Dühösen támolgott ki, s tiszta szívéből

A városi szegényház alapja javára néhai Pollák kanonok által ajándékozott Apáca utcai ház eladását javasolta a tanács.

Aidinger polgármester ezt azzal indokolta meg, hogy eddig a város nem fizetett adót ez után a ház után, mert jótékony célu alapítványt képez, de a finánc ezt is kiságlaszta s adót vetett rá. (Dragonescu pénzügyigazgató mosolyog.) A bérlő ezredes, a kire a tanács az adót is áthárítani akarta, felmondással válaszolt s így legcélszerűbb, ha a házat eladjuk s a pénzt kamatoztatjuk a szegényház javára.

A közgyűlés ez értelemben határozott is, mégis olykép, hogy a befolyandó vételár mint „Pollák alapítvány” külön keseltessék az alapítvány céljaira.

Erdei kiadásokra póthitel megszavazását kéri a tanács s a közgyűlés a kért 300 frtot meg is szavazta, de Littke József felszólalása folytán, aki a mecseki kőbányák körül tapasztalt garázdálkodásokat hozta szóba, elhatározatott, hogy a magánbányák nyitására és üzemére vonatkozó szabályrendelet alkottassék.

Muttnyánszky Béla kérdésére a polgármester kijelenti, hogy az erdei üzemterv revizionális munkálatai már folyamatban vannak s így a közelebb lejáró 10 éves ciklus után már a helyesbített üzemterv lesz életbeléptethető.

A Makár-utca végén egy új közkut felállítása és Grünfeld Mórnak a pécsi illetőségűek közé való felvétele szó nélkül elhatározatván, érdekesebb vita fejlődött ki Loncsár Ferenc volt negyedmester özvegyének kegydíj iránti kérvénye fölött. A tanács — bár az özvegynek, kit az elhunyt negyedmester már öreg korában vett el, igénye nincs kegydíjhoz — mégis méltányosságból évi 60 frt kegydíj megszavazását hozta javaslatba.

Jobst László felemlíti, hogy az imént kapott levelet, a melyben azt adják tudtára, hogy Loncsár özvegyének van elég vagyona arra, hogy szabályellenes kegydíjra rá ne szoruljon. Van neki a levél szerint háza s vannak kamatos pénzei. Indítványozza tehát, hogy a kérvény utasítsassék vissza a tanácshoz azzal, mikép a folyamodónó anyagi viszonyait puhatolja ki s erről a közgyűlésnek tegyen jelentést.

Muttnyánszky Béla figyelembe kéri vétetni, hogy Loncsár 38 évig volt a

kivánta Jutka néni, hogy az örök világosság fényeskedjék neki, de — mindjárt.

Néma lethargiába merült, melyből csak a naponkinti ebéd rázta föl egy pillanatra, hogy aztán annál mélyebben süllyedjen vissza.

Hogy is ne! Hisz Jutka néne most mindennap spenóttal kedveskedett, hogy kárba ne vesszék, ha már valaki annyi fáradságot vett magának, hogy lekasálja.

De ezt már Pista barátunk sem bírta ki. A negyedik nap estéjén beállit principálisához, hogy egy heti szabadságot kérjen, hová van föl neki olyan okot, milyen csak egy éhes káplán fejéből szállinközhatik ki.

Elment egy hétre, s evett otthon két hétig azzal a jóleső tudattal, hogy mire haza megy, addigra csak elfogyasztják azt az istentelen zöld gázságot.

Mindent a régi kerékvágásban talált. S éppen ez volt a baj, ez volt, mitől legjobban félt. Mert — Uram bocsá' — mig ő távol volt, addig a lekasált spenót helyett új nőtt, s ő ismét ott volt, a hol az a hagyományos mádi izraelita.

Mikor meglátta a viruló zöldséget, egy mély sóhaj szakadt föl háborgó kebléből s keserű resignációval csak annyit mondott:

— Hiába minden. Sorsát senki el nem kerülheti, még egy — káplán se. De azért, hogy az a . . .

Tovább nem folytatom.

Csont.

város szolgálatában, a nyugdíjalaphoz tetemes járulékot fizetett s oly szegényül halt meg, hogy özvegye volt kénytelen a saját költségén eltemettetni, méltányos tehát, hogy legalább a temetési költség címén megasztassák özvegyének a kegydíj.

Papp József: (közbeszól) Ugy látszik, a fiskális urak kétféle levelet kaptak. (Zajos derűtség.)

A polgármester hozzászólása után a közgyűlés Loncsárné kérvényét nyomozás végett a tanácshoz utasította.

Miután még Müller Károly volt rendőrtizedes özvegyének 100 frt kegydíj megszavaztatott és egy beteg rendőrnek 3 havi szabadság megadatott, a közgyűlés d. e. 11 órakor végét ért.

H i r e k.

Pécs 1896 május 12.

Levél a korrektor urhoz.

Uram, nagyságos uram, méltóságos uram, vagy hogyan is tituláljam kendet?! — szóllok az urhoz. Ön egy vérazomjas fenevad, kinek Lybia sivatagjain volna a helye és nem a redakció asztalánál. Ha működnek a rögtön ítélőbiróság, önt ezen minutumban agyonlőnék, felkötnek s az életet kioltó pallossal fejbe szubintának. Vagy elvinnék gályarabnak s a nevét, minden legkisebb sajtóhiba nélkül rásütnek a becses lapockájára.

Rászolgált erre derekasan, mert olyan vandál kezekkel turkálni az ur szőlőjében, azaz a lap hasábjain, mint ön teszi ezt uram, az már borzasztóbb Herostrates vagy Berdin jól ismert egyének vérlázító cselekményeinél. Sok ember a nóta szerint búra, búra búba natra született. Vajjon önnek, mikor ide csöppent e sártekére (sártekére ki ne korrigálja ám e szót!) minő foglalkozást irtak vándorkönyvébe az istenek? Mert kend minden másos ért, csak a korrektorsághoz nem. Vétkes könnyelműséggel futja keresztül a sorokat, melyek szoros glédában ott állanak egymás mellett és kend előtt, várva, hogy kiirtja kend közülük a konkolyt, az értelem zavaró sajtóhibákat.

De kend ezt nem teszi, ott hagyja a hibákat, sőt még korrigál is azokhoz néhányat. Az ember aztán megpukkad mérgében, ha legujabb elmeszüleménye bénán jó eléje, mint ama elfogyhatatlan marsalai ezer.

Mikor olvassuk, hogy a millenáris ünnepek mozgalma széles arányokat öl, szinte megborsózik a hátunk, lelki szemünk előtt látva a széles mozgalmu arányokat kifent késekkel, acélpengékkkel s legujabb buldog revolverekkel. És ha ön az öl után még egy ezerény „t” betűcskét ragasztott volna, mindez nem történik meg.

Mikor a szerelmes tárcairó meghatva hősnője kellemeitől így kiált föl a vonal alatt: „a szép leány hibái is kedvesek!” — ugye ez megható? De mikor ön átfutva azt, akként hagyja nyomás alá kerülni, hogy: „a szép leány libái is nedvesek” ugye ez borzasztó!? Önnél egy fogalom az alpörös, meg az alkörmös; ha azt írja cikkelyében az író hogy a leves sótlan, ön bizonyára szótlan levesként találja föl azt. Az ön biztos tudomása szerint, nem a szomszéd neje szökött meg a huszárhadnaggyal, hanem a szomszéd feje. Mit csinál most a szomszéd fej nélkül? — s mit csinál a huszárhadnagy a szomszéd fejével? Nem gondolkozott ön még sohasem e rébusz fölött? Önnek tökéletesen mindegy, ha a szónok felhevült állapotban, vagy felhevült államokban van is; másnál a kisasszony arca piros, önnél zeiros s a tekintetes nem szur, hanem szür és ha a szerencsétlen cikkeső így végzi be egyik rapsodiáját, hogy sok baja van a népnek, ezt ön bizonyára e sokat mondó szavakkal magyarázza meg: sok baja van a gépnek.

Legyen ön irgalommal és kegyelemmel az olvasó publikumhoz; szálljon magába, hintsen hamut a fejére, vegyen osztályosrajegyet avagy gőzfürdőt, — csak a sajtóhibákat javítsa ki becsületesen. Oh, uram, korrektor uram, lágyítsa meg a szívét s tegyen fel okulárét! Ha est megcselekszi, akkor ön lesz a legderekbabb ember — a másvilágon.

Figura.

Naptár 1896. május 13-án.

Naptár. szerda, május 13. — Róm kath.: Szervac. — Prot.: Pongrác. — Görög-kel. (május 1.) Jeremiás. — Zaidó: R. Chod. — Nap kél 4 óra 19 perkor. — nyugszik 7 óra 9 perkor. — Hold kél 4 óra 3 perkor délután — nyugszik 8 óra 16 perkor este.

Időjárás: hőméréklet 13 Cels. fok meleg, légnymás 761. Kilátás: a központi meteorologiai intézet jelzése szerint változó felhőzet, jelentékeny csapadék nélkül, enyhe idő várható.

A keresk. és Iparkamara közgyűlése délután 3 órakor.

(A pécsi Nemzeti Kassinó hásfelavató ünnepe.) A pécsi Nemzeti Kassinó tegnap este avatta fel király-utcai palotáját egy olyan imponáló mulatsággal, mely méltó volt minden tekintetben a Kassinó multjához és ahhoz a jövőhöz, mely ez első-rangu társadalmi intézményünkre új palotájában vár. A felavatás alkalmából az új ház lépcsőháza, téli kertje és nagy terme délezaki növényekkel volt feldiszitve s már 9 órakor olyan díszes közönség töltötte meg az új palotát, milyent csakis a Nemzeti Kassinó mulatságain láthatunk. A katona-szeker hangjai mellett 9 órakor kezdődött a tánc, melyben az első négyest 70 pár táncolta s a mely csak reggel 5 órakor ért véget. A hásfelavató ünnepélyen ott voltak közéletünk notabilitásai: Kardos Kálmán főispán, a kassinó elnöke, Opris Péter posta- és távirda igazgató, Dragonescu Döme kir. pénzügyigazgató, Duka Achilles, kir. műszaki tanácsos, Kovácsffy Kálmán, kir. főmérnök, Szily László alispán, Aidinger János polgármester, Erreth János orsz. képviselő, Sável Kálmán kir. törvényezéki elnök, Kálmán ezredes, Iwinger Károly ezredes stb. A táncban résztvett sok bájos fiatal leány közül tudósítónknak a következő neveit sikerült feljegyeznie: Duka Szanda, Nádassy Ida, Szily Böske, Opris Angi, Nagy Klári, Fekete Irma, Schönherr Erssike, Driesz Frida, (Pécsvárad) Kocsics Kata, (Vámos) Gebhardt Margit, Késmárky Irén, Rózinger Etelka, Hölbling Terka, Baldas Mici, Löwy Anna, Pfeffer Ilka, Mazaly Paula, Lechner Nessa, Hegedüs Hedvig, Jellasich Ilona, Buday nővérek, Nendtvich Irma, Thaly Olga, Zelesny nővérek, Obetkó Gizi, Sziebert Terka, Stern Mariaka, Weidinger Etelka, Kovácsffy Bella, Vasváry Emma, Forray Agáth, Ternovszky Margit, Reberics Gizella, Zaolnay nővérek, Werner Elza, Jeszenszky Irén, (Csebény) Schutt Márienne (Villány), Schlauch nővérek, Russovics Irma, (Bellye) Schwarc Mariaka, Radocsay Ilka, Toma Gizi, Fischer Betti (Varasd.)

— (Az ügyvédi kamarából.) A pécsi ügyvédi kamara ma tartott választmányi ülésében Parragh Antal dr. ügyvédet, a ki a mult hónapban nyert a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt ügyvédi oklevelet, Pécs székhelylyel folytatólag felvette az ügyvédek lajstromába. Gál Béla dr. tamási ügyvéd az ügyvédségről lemondván, a lajstromból töröltetett.

— **(Baranyamegye közigazgatási bizottsága)** ma délelőtt 10 órakor tartotta ülését Szily László alispán elnöklése alatt, a kivel együtt az egész bizottság 20 tagból állott. Legelőbb is kintűtők a jövő ülés határidejéül június 2-át, asután az egyes szakreferensek jelentései kerültek sorra, melyek egy külön-külön, mint együttesen semmi különös dolgot nem tartalmaztak, jobbra tehát fölolvastatlanul tudomásul vétettek. 31 db. kivételes nőülési engedély iránti kérvény pártolólág terjesztetik föl a miniszterhez. A f. hó 8. és 9-én végbement jegyzői szigorlatokon Nagy Imre és Wotraba József sikerrel letévén a jegyzői szigorlatot, jegyzébe vétetnek. Egy Akkermann nevű szegényembernek adótartozása miatt házáat elárverezze a fiánc, egy másik Kis Bálint Ferenc nevű, arányosi ember 20 frt pénzbírságot nem tudván lefizetni, most le fogja ülni, ezekhez a közigazgatási bizottság hozzájárulván, végül egy néhány apróbb ügyet lepörgetvén, az ülés véget ért.

— **(Térzene.)** A 44 ik gyalogezred zenekara áldozó csütörtökön, délután fél hatkor a felső sétaterén tartja szokásos térzenéjét Kristóf Tivadar karnagy személyes vezetésével a következő műsorról: 1. Nyitány a „II. Rákóczy Ferenc fogsága“ című színműhöz Kéler Bélától. 2. „Dorothe“ keringő Harry Dacre-tól. (Először.) 3. Cavatina a „Kunok“ c. dalműből Császár Györgytől. 4. Dal az esti csillaghoz a „Tannhäuser“ c. operából. 5. Polka Kristóf Tivadartól. 6. Bécsi csevegések. Nagy egyveleg Komzaktól.

— **(Agyonszurt bányász.)** Emberhalállal végződő multság volt vasárnap este a püspök-bogádi kocsmában. Ott mulattak Tóth József romonyai 25 éves bányász és Kis Tököli János, püspök-bogádi 19 éves kocsislegény is a verekedés közben a kocsislegény úgy szurta mellbe a bányászt, hogy az nyomban összerogyott s pár perc múlva meghalt. A gyilkos legény önkénytelentkezett tegnap a pécsi szolgabírósnál, a hol előadta, hogy boszúból szurta agyon Tóth Józsefet, a ki már a múlt vasárnap is leveréssel fenyegette, a verekedés közben pedig úgy ütötte fejbe, hogy elborította a vér. Ekkor kirántotta a bicskáját, s hogy magát védelmezze s hogy megtámadóján bosszút álljon, azt agyonszurta. A gyilkos legényt átkísérték az ügyészséghez; az agyonszurt bányászt pedig ma temették el nagy részvét mellett.

— **(A jogakadémia gyűléséből.)** Mint már jeleztük lapunkban, a jogász ifjuság tegnap tartott gyűlésén a jelenvolt többség elhatározta, hogy nem ünnepli meg külön a millennium ünnepét megokolván azt, azaz hogy meg sem okolva azzal, hogy a tanári kar már rendezett egy ünnepélyt, mely szerintük elég ünnepélyes volt és méltó egy ötszáz éves multtal dicsekvő intézményhez. A gyűlést több lelkes ifju hívatta össze, kik felhívásukban kifejtették, hogy nem lehet elég fényvel soha sem megünnepelni hazánk ezer éves fennállásának ünnepét és különösen nem volt méltó a nagy ünnephez a jogakadémia szerénykörű ünnepe, azért rendezzen az ifjuság egy fényes népgyűlést, a hová hívja meg a népet, tartson buzdító szónoklatokat, énekeljen hazafias dalokat és adja valami külső jelét is hazafias örömeinek, mert míg mindenki más legalább egy kis nemzeti színtű kokárdával mutatta meg, hogy ő is ünnepel, addig ép a jogakadémia polgársága

volt az egyedüli a városban, a ki ezt nem tette. Györkő Kálmán terjesztette elő a javaslatot, pártolólág szólta hozzá: Berényi Zoltán, Fajd Gáspár, Lajpczig József és Geringer Mór; de a többség az egész dolgot neveltségesnek találta, ócska viccekkel akarta tönkre tenni az egész tervet és sikerült is, tizenegy akadt az egész jogakadémia polgársága közt, a ki megszavazta az indítványt, a többi nagy diadallal és eget verő lármával közt ellene szavazott annak. Jól jegyezte meg Fonyó István a szavazás után: „Az urak megszavasták, hogy nem magyar jogászok.“ — Mi is csak ezt mondjuk!

— **(Állatjárványok.)** A legutóbbi hivatalos adatok szerint Baranyamegyében az állatjárványok a következő arányokban uralkodnak: lépfene 2 községben 2 udvarban; veszettség 1 községben 1 udvarban; száj és körömfájás 10 községben 53 udvarban; hólyagos kiütés 1 községben 4 udvarban; rühkór 5 községben 66 udvarban; sertésorbán 1 községben 7 udvarban és sertésvész 70 községben. Somogyvármegyében veszettség 6 községben 6 udvarban; rühkór 1 községben 1 udvarban és sertésvész 65 községben uralkodik. Végül Tolnamegyében lépfene 1 községben 1 udvarban; takonykór és bőrféreg 1 községben 1 udvarban; száj- és körömfájás 3 községben 80 udvarban; juhhimlő 1 községben 1 udvarban; sertésorbán 8 községben 31 udvarban és sertésvész 20 községben fordult elő.

— **(A hősök.)** Két olyan hősről szól az ének, a kik hősi bátorsággal forgatják a geberduszos üvegeket s mikor már a pálinka a fejükbe szállt, minden áron verekedni szeretnének. Mert így tettek az éjjel Nagy György és Csike Imre napszámosok, a kik a piacon egymásra támadtak s a dolog vége az lett, hogy véres fejjel kellett mind a kettőt bevinni a kórházba, a hol most ápolás alatt vannak.

— **(Halálos esés.)** Künsztler János, egy 12—13 éves fiu tegnap este az alsóputurka-utcán 38. szám alatt levő, Bózs József tulajdonát képező háznak magas kertkerítésére felmászott s ott játék közben, egy vigyázatlan pillanatban, lebukott a kerítésről és lent a mélyben oly súlyos sérüléseket és a mellett agyrázkódást szenvedett, hogy életbenmaradásához nincs remény.

— **(Megkerült szökevény.)** Lukács József kocsislegénnyel valami elintézni valója akadt a bíróságnak s bár két izben is küldtek neki idézést, a végtárgyalásra nem jelent meg. A pécsi rendőrség is kereste a bujdosó kocsist, azonban az igen jól meg tudta őrizni inkognitóját, mert bizony nem találtak reá. Ma aztán a sokat keresett embert egy rendőr felismerte a piacon s nyakon csipve, bevitte a rendőrséghez, honnan rövid uton átkísérték a megkerült szökevényt az ügyészséghez.

— **(Pályázat.)** A pécsi kir. törvényszéknél egy bírói állás jött üresedésbe. A pályázatok kellőleg felszerelve két hét alatt adandók be a kir. törvényszék elnökéhez.

— **(Csődnyitás.)** A pécsi kir. törvényszék Büchler Mór helybeli kész ruhakereskedő ellen, saját kérelmére, a csődöt elrendelte. Tömeggondnok dr. Bodó Aladár, helyettes tömeggondnok dr. Günsberger Samu.

— **(Vasut Kaposvár utcáin.)** Hirschmann Mór kaposvári gőzmalomtulajdonos előmunkálatai engedélyt nyert egy Kaposvár utcáin építendő lóvonatu, illetve gőz, vagy villany hajtóerőre berendezendő helyi

vasutra. A tervezett vasut a vasuti személy és teherpálya udvarból kiindulva a János-utcán és a Csorba telken létesítendő utcákon, onnan a gimnázium utcáin, zárda utcán végig a Petőfi-utca végéig; a János utca sarkától a fő-utcán egyfelül a cukorgyárig, másfelül a korona és Berzsenyi-utcákon a vörös keresztig, végül a Deák-térről a Teleky-utcán végig a vasut állomásig vonulna. Biznak hozzá, hogy ez a terv sikerülni fog.

— **(Változások az anyakönyvi kerületekben.)** A pécsi anyakönyvi kerületi felügyelő jelentése kapcsában, mely rácapetrei és belvárdi anyakönyvi kerületek egyesítését hozza javaslatba, kimondotta a vármegyei közigazgatási bizottság, hogy az egyesítést, illetve az anyakönyvvezetői hivatalok kevesbitését nem tartja célszerűnek, ennél fogva a belügyminiszter megkeresendő lenne, hogy Belvárdou, Egerágon, Pellérdén, Siklóson új segédjegyzői állomások volnának létesítendőek, kiknek díjazására fejenként és évenként 400 frt volna fölveendő a belügyi tárca költségvetésébe.

— **(Botrány egy temetésen.)** Tegnap délután 5 órakor egy 44 ik gyalogezredbeli fegyverkovácsot temettek a szigeti külvárosi temetőben. A katona temetésére természetesen nagy kíváncsi néptömeg vonult ki. Közéjük keveredett aztán valami Szupa László nevezetű szerencsétlen ember is, a ki már több izben állt a kórházban megfigyelés alatt s különösen, ha bort iszik, nincs beszámítható állapotban. Így volt tegnap is, mikor a nép között észrevétlenül oda furakodott a temetési szertartást megkezdeni akaró lelkészhez s így kiáltott reá:

— Hát aztán a tyafu, ne ám az a régi éneket; hanem ujat! Mert itt a szigeti városiak nem szeretik a régi nótákat. Ujat fujjon, vagy elcsapjuk!

Az általános meglepetés közben aztán a szerencsétlen ember odaugrott a nyitott sírhoz s nagy vehemenciával kezdte a tiszta körmével lapátolni a földet be a sírba. Egy rendőr vezette el a botrányt okozó embert a helyszínéről s csak akkor végezhetette el a lelkész a temetési szertartást.

(Baranya közegészségügye) a lefolyt április hóban — a tiszti főorvos jelentése szerint — általában kedvezőnek mondható és a mult havi állapotokhoz viszonyítva jobb volt. Szórványosan tapasztaltak: a roncsoló toroklob Nádasd, Bozsók, Pécsvárad, Áta, Pogány, Szabolcs, Siklós, Vaiszló, Dráva-Hidvég, Sellye és Magyar-Bóly községekben; a hasi hagymáz Bánfa, Borjád és Olasz községekben; a kanyaró Szabolcs, Somberek községekben; a trahoma Dárda és Lancsuk, a hökhurut Cserdi, Bánfa és Vasas községekben. A pécsi közkórházban a lefolyt hóban 17 szülésznői képesítés adatott ki.

— **(Halálozás.)** Wolfmayer Jozefa asszony, Molnár István kir. ítélőtáblai jegyző édes anyja, ma reggel, életének 60-ik évében elhunyt. Temetése holnap (szerdán) délután 5 órakor lesz a petrezselyem-utca 8. számú házból a budai külvárosi közsírkerthbe. Az engesztelő szentmise f. hó 16-án reggel 9 órakor mutatattik be lelkiüdvéért a belvárosi plébániatemplomban.

— **(A Duna áradása.)** Mohácsnál a Duna még mindig árad ugyan, de ha nagyobb esőzés a víz mennyiségét a folyam völgyeiben szaporítani nem fogja, veszélyre nincs kilátás, sőt csütörtök — péntekre az apadás valószínűleg beáll. Kárt csupán azzal a néhány száz hold föld elöntésével okozott, mely a védgáton kívül esik és különben is árterületnek van hagyva. Vajjon a védgát bizottság megkezdte-e működését, nincs róla tudomásunk, de hiszszük, hogy a lefolyt 4—5 évi mások mulasztásait a javítások körül nem akarja folytatni.

— **(Községek Baranyában.)** A pénzügyigazgató jelentése szerint április hónapban a megye területén egyenes adókban befolyt 38.460 frt 12 kr.; a múlt év hasonló időszakában 24.593 frt 07 kr, tehát az idén 13.867 frt 05 krral több. Folyó évi január 1 től április végéig befolyt összesen 316.796 frt 34 kr., a múlt év hasonló időszakában 285.437 frt 17 kr., vagyis összesen 31.359 frt 17 krral több, mint az előző év négy hónapjában.

— **(A millénium Szegzárdon.)** Szegzárd városa is fényesen megünnepelte a milléniumot. Folyó hó 9-én az iskolásgyermekek ünnepsége folyt le az egyes iskolákban és a templomban. A gyermekek nemzeti viseletben az egyes iskolaigazgatók vezetése alatt vonultak a templomba, istentisztelet után pedig a fiu- és a leány polgári iskolában jól sikerült matinée folyt le szavalkokkal, énekkel és beszédekkel. 10-én a belvárosi templomban Wosinszky Mór fényes segédlettel istentiszteletet tartott, a hol együtt volt a város notabilitása: a vármegye tisztikara Dóry Pál alispán vezetése alatt, a kir. törvényszék és járásbírósság Selcz József elnök vezetése alatt, a pénzügyigazgatóság, erdőhivatal és nagy számú közönség. Wosinszky apátplébános költői szárnyalású magvas, hazafias beszéde mély benyomást tett a hallgatóságra, mint az énekkar remek előadása is. Istentisztelet után a tűzoltó zenekar zendített rá a templom előtt. A város legtöbb házában lobog a trikolor.

— **(Az országos népgyűlés és a vidék.)** A vasárnapi országos népgyűlésen, mely az általános választói jog érdekében tartatott, képviseltették magukat a mi vidékünkön: a bölcskei 48-as polgári olvasókör, a mohácsi polgárok olvasóköre, Németkér község, Sásd község közönsége, a siklósi ipartestület, Uzd-Borjád község pol-

gárai, a vörösmarti ipartestület; Bölcske 100 polgára külön csatlakozását jelentette be; Madocsa, tolnamegyei község és végül a Mohácson ugyanekkor tartott népgyűlésből tüdőző táviratot küldtek az országos népgyűlés rendezőinek.

— **(Millenniumi ünnepély.)** Folyó hó 9-én tartotta meg Nagy-Hársány község millenniumi ünnepélyét. Az ünnepély reggel 8 órakor a templomban kezdődött, hol a polgári kasszinó, szabadelvű kör, dalárda, önkéntes tűzoltó-egyesület és a községi előjáróság testületileg megjelentek. A hálaadó istentiszteletet Iványos Soma ev. ref. lelkiész tartotta. Az ünnepély folytatódásként az iskola épületben tartatott. Iványos Soma, iskolaszéki elnök, lendületes szavakban adta tudtára a gyermekeknek, hogy szép, dicső és magasztos ünnepet ülnek ők, egyáltalán az egész nemzet s egyuttal intette őket hazaszeretetre és hazafiságra. Az ünnepély legnagyobb részét az iskolásgyermekek szavalatai képezték. A honfoglalásról és a magyar nemzet ezer éves életéről Makay Márton, a történelem kiválóbb alakjairól Bornemisza Sándor tanítók tartottak felolvasást. Az iskolai épületben lefolyt ünnepély után az összes testületek és iskolásgyermekek a nagyvendéglő összes termeiben rendezett társas ebéden vettek részt. Délután 2 $\frac{1}{2}$ órakor diszkivonulás volt az erdőbe. Legelől a lovas bandérium ment magyar jelmezben, azután a kis iskolásgyermekek zászlókkal, utánuk a testületek és végül a szépségükről és csinos, izletes öltözeteikről hirneves nagyharsányi menyecskék és leányok, mind magyar jelmezt viselve. Az ünnepélyt megelőzőleg pénteken este a nagyharsányi hegycsúcson 3 méteről fa egy halomba rakva egész éjjelig égett, mely tüzfény egész Szabadkáig ellátzott, jelezve a millenniumi ünnepek kezdetét.

— **(Millenniumi ünnepélyek Barason.)** A millenniumi ünnepélyek sorrendjét, mint már vasárnapi számunkban említettük, az isr. népiak. ünnepélye nyitotta meg, melynek lefolyásáról tudósítónk következőket közli: Szombaton már a kora reggeli órákban láttuk a sok apró népet, ünnepi díszben, a leánykakat kivétel nélkül ünnepi ruhában, három színű kokárdákkal, a fiukat nemzeti színű válsallaggal, söfd ággal a kalapnál az épület felé sietni. Maga az iskola e célra szépen feldíszítve zászlókkal és zöld ágakkal kívülről, belül a tágas folyosón délszaki növények elhelyezve, a falak körül nemzeti színű szövetből készült éavókkal bevonva, mely így egészen igazán impozáns, ünnepi külsőt kölcsönzött az épületnek. Az iskolából a növendékek a tanítók kíséretében bevonultak részben az isr., részben a kath. templomba, hol a gyermekek részére hálaadó istentisztelet tartatott. Ennek végével ismét az iskolába tértek vissza, a hol a szabad ég alatt nagy és díszes közönség jelenlétében a Himnusz, majd a Szózatot énekeltek és verseket szavaltak. Dr. Kronberger Adolf iskolai elnök a gyermekek nyelvén beszélt a kis honpolgárokhoz és a jövő honleányaihoz, megmagyaráván nekik a nap fontosságát, hazafiságra buzdította őket. Végre még néhány hazafias dal előnéklése után a szép ünnepély d. e. 11 órakor véget ért. E hó 15-én a tanítók a gyermekekkel tavaszi kirándulást rendeznek. A lefolyt millenniumi ünnepségek között nem utolsó helyen áll a szombaton este megtartott műkedvelői előadás. A visontai földműves és földművesnőkből álló műkedvelő társaság, mely már tudomásunkkal másutt is szép sikert ért el, valóban kedélyes szórakozást nyújtott a közönségnek, midőn a „Falu roseza“ című népszínműt eljátszotta. Itt első helyen dicséret és elismerés illeti Szaláky Dániel

eltűnik a kapu alatt s mint a ki ismerős, senkit sem kérdezve, halad fel a lépcsőkön egész addig az ajtóig, melyen Dömeházi Saul orsz. képviselő lakását jelzi egy nagy, egyszerű látogatójegy.

Ott hátraveti a fátyolt az arcáról s egy elhatározó mozdulattal belép az ajtón.

Csendesen, zajtalanul azonban, úgy, hogy nem hallatszik a jötte s az előszobán és a dolgozón áthaladva, ott áll már a másik szoba küszöbén, mikor a beteg ágya mellett ülő öreg legény felpillant reá.

És nem ugrik fei meglepetten, a mint a jövevény várta; még csak meg se mozdult ültében, egyedül tekintetét emeli fel valami végtelen szemrehányás, végtelen megvetés kíséretében az érkezőre.

Az pedig térdeire rogy a beteg ágya előtt; arcán kiül a pirosság, szeméből kicsattan a lán és kezeit összekulcsolva úgy néz az alvóra, lázas ajkait epedve, sóvárgón nyújtja feléje.

És már-már odaérnek a fehér homlokhoz azok a lázas ajkak, hogy forró csókot leheljenek reá, mikor megmozdul a beteg és vértelen, szederjés ajkai susogják:

— Évi! Drágám, édesem, Évi! . . .

S a csókért epedő asszonyi ajkakon egy sikoltás csattan el e pillanatban. És felugrik az asszony a térdéről s hátratántorodik, mintha villámcsapás érte volna.

Ekkor odalép mellé az öreg, deresfejtű legény s elfojtott hangon szól hozzá:

— Láthatja, asszonyom, hogy itt nincs semmi keresni valója. Elcsábithatta az uramat a szépségével,

Krisztinkovich Hortense bárónő nem hozzá ugrik, a segítségére, hanem megkapja a fehér, hideg arcú asszony kezét s úgy kiált rá.

— Mi volt ez? Mi az, te szerencsétlen asszony, a mi olyanná tett a csapások ez óráiban, mint egy szobor? Miért akart az elébb az a szánandó öreg, most meg a férjed megütni? . . . Cudar? . . . Kinek mondta ezt? . . . Neked? . . . Szólj, beszélj; beszélj hát!

Amaz pedig beszélt. Csak egy szót mondott, sápadt, hideg arccal.

— Nekem!

Csak ennyit.

— Neked? Neked? És miért, miért?!

Ezt csaknem sikoltotta Hortense bárónő és undorodva lökte el magától azt a kezét, melyet oly erővel fogott meg, hogy puha, finom bőrén vörös sáv támadt az ujjai nyomán.

Vas Aranka ekkor felvetette a fejét és hideg, márvány arcán kiült a dac, a szembeszállás, mikor szilárd, erős hangon megszólalt.

— Azért, a mit csak most tudhatott meg. Vagy talán nem is tudja, csak sejti, csak gondolja abból, mert Dömeházi Saul mellén azt a piros rózsát vette célba, a mely tegnap az én kezemből esett le az elé, mikor beszélt. Csak sejti; de hát tudja meg majd igazán. Mondja meg neki bárónő — mert az az egyetlen lény, ki erről bizonyos, a nagynénje, az meg nem mondaná neki soha, ha beszélni tudna is még valaha — mondja meg neki, hogy soha sem szerettem; hogy pekol volt mellette az életem s a kit szerettem, a kit szeretek, az Dömeházi Saul!

ev. ref. tanítót, ki páratlan türelemmel, ki tartással és ügybizgósággal, közönséges földmivesséket tanított be olyan munkára, melyet nem kézzel, hanem észszel kell végezni. Az előadás mind erkölcsi, mind anyagi tekintetben kitűnően sikerült, már d. u. 3 órakor a világ minden kincseért se lehetett, még csak álló helyet sem kapni. A tiszta jövedelem, melyet 120 frtra becsülnék, a visontai seregényebb sorsu lakosoknak Budapestre való utazása költségei fedezésére fog fordíttatni.

— **(Millennium Bar.-Baánon.)** Folyó hó 9 én hajnalban taracklővések éb resztették a népet; hajnali harangszó után a senekar a millennium emlékére készült s befásított téren a szószattal nyitotta meg a nagy napot; ezután az egész községet a senekar hazafias darabokat játszva bejárta. Pont 8 órakor a község képviselőtestülete valláskülönbség nélkül s teljes számban, bal melletti nemzeti szalaggal, az ez alkalomra diszesen fellobogóztott templomba vonult s nemsokára az iskolás gyermekek is tanítójuk által kísérve, elől nemzeti lobogóval, vállakon nemzeti színű szalaggal a templomba vonultak s ott az istenitiszteletet Ura y Atala esperes plébános mondotta. Istenitisztelet után a község képviselőtestülete teljes számban úgy az iskolaszék, valamint nagyszámu vendég, köztük előkelő szerb polgárok s más vallásfelekezettiek is, az ez alkalommal feltűnően feldiszi-
tett iskolába vonultak. A gyermekek előadásai után megkezdődött a község által felajánlott 75 korona kiosztása a magyar nyelvben legjobb sikert elért tanulók részére. Ez alkalommal meg-megújuló éljenzések közepette Hoffmann Ferenc földbirtokos a szép magyar feleletektől indítva, nyomban ötven koronát adott át a gyermekek közt leendő kiosztására, melynek végeztével a gyermekek 300-an kivonultak a diszesen fellobogóztott

Hunyadi János térre s ott a község által fényesen megvendégeltettek. Az e napi mulatságot este fényes tűzijáték és kivilágítás zárta be. E hó 10-én pedig mindkét templomban hálaadó istenitisztelet tartatott s Ura y Atala hazafias szónoklatot mondott.

— **(Kivilágítás Mohácson.)** Mohácson, már szombaton a délutáni órákban sokakat a kíváncsiságuk kivitt az utcákra, hogy lássák a házak, az ablakok feldiszi-
tésének munkálatát. Igen, Mohács készült a millenniumi esti kivilágításhoz. Nyolc óra tájban kezdtek már a gyújtásokat egyes épületekben, 9 órakor már teljes pompájában gyönyörködtették a nagyszámu sétáló közönséget. A Dunagőzhajózási társulat mohácsi révkapitánya Vilfinger Pál érdekes látománnyal lepté meg a sétálókat. Az egész szenttelep, hajózási terület nappali világosságban uszott, temérdek lampion, több transparent különféle hazafias feliratokkal ékesített; a személyhajó kikötőnél „Erős“ hajó állt pompásan disszítva és fényárban uszva. A városban alig volt talán házacska, melynek ablakában legalább a lámpás oda ne lett volna téve, körülrakva élővirágokkal, magyar nemzeti színű apróságokkal, így volt ez a szerbeknél, sokácnál is. Hogy melyik utca vagy melyik ház volt legszebben kivilágítva, nem dönthető el, mivel mindenki megcsel-
kedte azt tehetsége szerint. Legkiválóbb volt mégis a Lajos utca, „Kossuth Lajos“-utca és a Király-utca. A belv. r. k. templom torony is ki volt világítva, fel volt lobogóva, a mi Mohácson még — soha sem történt. A kivilágításnak igen kedvezett az időjárás is, teljesen szélcsend uralkodott. Vasárnap 4 órakor a sóház területen hatalmas mozsár-
ágyuk durrogása ébresztette fel a lakókat, a templom tornyokban hosszú-hosszu ideig szóltak a harangok, ünnepelt a város. Az ün-

nepségek fénypontja a városház udvarán tartott városi díszgyűlés volt. A díszbeszédet Margittay Péter ügyvéd, a „Mohács és Vidéke“ szerkesztője és városi képviselő, díszmagyar ruhában mondta. Miután a lapunkban már közölt, a millennium emlékére létesített és létesítendő, már képviselő testületi határozatoknak jegyzőkönyvbe iktatását kimondották, a jegyzőkönyv hitelesítésére Német Lipót volt orsz. képviselőt és Jágits Józsefet kérték föl, a közönség szótoszlott.

— **(Eseréves fennállásunk megünneplése Gyöngyösmelléken.)** Az ünnepi áhitatos mise után zászlókkal feldiszi-
szítva a templom mögött elterülő gyepes területen gyűlt össze Gyöngyösmellék színe-
jára és az iskola növendékei. A községi bíró az előljárókkal diszesen megnyitotta az ünnepélyt s ezután a körjegyző tartott tartalmas és hazafias felolvasást. Az ünnepelő közönség ezután a kiserdőbe vonult, hol az iskolás gyermekek közt a millenniumi emlék érmek lettek kiosztva és az ősz, tetőtől talpig magyar 48 as érzelmű orvos Pados János ur, óriási éljen és általános tetszés közt adta elő meghatározható, remek beszédét. Majd következett a magyar körtánc, melyben különösen Fränkl Frida, Schön Olga és Schön Frida k. a. nyok tűntek ki, gazdagon kiállított régi magyar viseletben Mária Terézia korából és a körtáncban tanusított ritka ügyességükért. A többi hölgyek is nemzeti színű szalaggal voltak feldiszi-
szítva. A községi előljáróság elhatározta, hogy a legközelebbi ülésen jegyzőkönyvbe veszik a lefolyt ünnepélyt és egy alapítványt tesznek a millennium emlékére.

— **(A minnek nincs gazdája.)** Irtuk a napokban, hogy egy gazdátlan vadászkutya talált a rendőrség s egyelőre oldalmá alá vette, mig tulajdonosa jelentkezik. Azonban a tulajdonos még mindig nem je-

Emelt fővel, szilárd hangon mondta ezt az asszony és volt ereje nézni Hortense bárónő halásápadtra vált arcát, majd szembe tekinteni annak megvető gyűlöltre vált tekintetével, szikrázó szemével, a hogy visszaé-
pelt tőle és karját kiutasítólag emelve fel, nem kiáltotta, de rikácsolta.

— Hah, cudar! Cudar! El a szememből, ki a házamból!

Karját keresztbe fonva mellén, megállt azonban a reszkető öreg asszony előtt Vas Aranka.

— Legyen nyugodt, bárónő. Megyek, sőt úgy is elmentem volna, ha mindez nem is történik. Azt tudja mondani, mi vagyok; de hallgassa meg, mi voltam. Áldozata az anyám könnyelműségének, ki mindenáron férjhez, gazdag férjhez akart adni. Boldogtalan, mibe sem vett felesége ennek az embernek, ki nem szólt hozzám szerelmes szóval egyszer sem életében. Bűnös rabszolgája a szerelemnek, mely felébredt szivemben és más férfi karjai közé hajtott. Ez voltam és mi vagyok? Legyek az, a minnek ön nevez; de nem vagyok eladott, megvásárolt asszony; nem vagyok boldogtalan, szerelmet soha nem ismert feleség. Hanem más is vagyok. Vagyok a nemezis, mely boszút áll régi bűnökért s ha elvész maga is, de boszujában élve marad még sokáig.

És most ő lép oda Hortense bárónőhöz; ő fogja meg annak a kezét s úgy sziszegi hozzá metsző, hideg szavait.

— Az az asszony anyja ennek az embernek. Anyja, a ki egy ember életét tette tönkre hűtlenségével. Hozzá ment feleségül, nem éretlen leányésszel, de assz-

zonyi számítással. S aztán beleszeretett annak az embernek testvérebe, a ki istennek a szolgálja s hogy azt szerelmével ne zavarja meg, hogy titokban imádhassa, elhagyta az urát, a ki apja volt ennek az embernek, a kit így a saját testvére akart megölni s ő is benne a testvérét. Hát nem vagyok-e én a Nemezis, asszonyom, a kinek segélyével meg lett boszulva az anya bűne, az apa szenvedése a fiun? . . . Ugy-e, hogy az vagyok, hahaha! . . .

S elereszti a kezében remegő, hideg kezét és egy pillantást se vetve többé vissza, büszkén, erős léptekkel megy ki a szobából.

Hortense bárónő pedig csak néz utána mozdulatlan szemekkel s mikor már rég átlépte a küszöböt, még akkor is ott áll, a hol azokat a borzasztó szavakat szemébe mondta s nem tud mozdulni onnan.

Csak hosszú percek múlva támolyog oda a beteg ágyához s ott térdeire rogyva, nézi az eszméletlen embert s öntudatlanul susogja:

— Bár meghalnál, bár életben ne maradnál, te szerencsétlen, nagyon szerencsétlen ember!

A palota kapuján egy magas, karcsu, lefátyolozott nő lép ki sietve e pillanatban.

Mintha félne, hogy ott fogják; mintha üldözdi elől sietne, oly gyorsan halad az est sötétedő alkonyatában s a mint egy bérkocsit lát, magához inti, valamit mond a kocsinak s aztán beleül a kocsiba.

A kocsis lovai közé csak és elég sebes trappban kerül utcáról, ut ára, mig végre egy nap bérház előtt megáll.

A nő sietve száll le, kifizeti a kocsist s ő maga

lentkezett, a mi pedig azt vonja maga után, hogy a gasdátlan kutyát hivatalból el fogják árverezni, ha pedig vevő nem jelentkeznék az árverésen, kiviszik a gyepmesteri telepre s ott átadják a dicstelen halálnak. A mi pedig kár volna a szép, remek példány vadász-kutyáért.

— **(Felülízetések.)** A József fő herceg védnöksége alatt álló I. pécsi Veterán és segélyző egyesület által vasárnap tartott millenáris kerti ünnepélyen következő felülízetések történtek: A zászló anya Cseh Sauska Marianna 50 frt. Budics tbnok, Zelesny Károly, Breuer Miksa, Hartman Antal, Schwarcz Henrik, Skrobay István és Donner József 1—1 frt. Sebők Gyula 90 kr. Beck Lajos 80 kr. Remes Ferenc, Günsberger József, Vacina József, Kohlhof Frigyes, Kovács János, Nürnbergi József 50—50 kr. Alt Alajos, Lumpe János, Reinisch Antalné, itj. Krigl József, Treer Károly és N. N. 30—30 kr. N. N., N. N., Zádria Ferenc 20—20 kr. Dischka János, Mészáros Ferenc, Nemetz Mihály és Kellermeister 10—10 kr. Scholz Gyula 50 liter kitűnő sört adományozott. A rendezőség ez uton hálás köszönetet mond a felülízetőknek, illetve adományozónak.

— **(Millenniumi ünnepély Zádorban.)** Zádor mellett elterülő szomszéd falvak a délutáni órákban, mintegy diszbandérium, magyar ruhában lóháton jelentek meg, hogy résztvehessenek a nagy ünnepélyen. A község szeretett és köztisztelőben álló birája Kis Tóth József meleg és barátságos szavakban üdvözölte a vendégeket és lelkes szavakban emlékezett meg Magyarországot ezer éves multjáról, buzdítva polgártársait kitartó munkásságra és hazaszeretetre. Utána Hampó Zeigmond tanító és Buzs József lelkész mondtak gyújtó és lelkesítő beszédet. A mulatság igen sikerült volt és díszére válik Zádor község lakóinak.

TÁVIRATOK.

— **A t. Hásból.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Alakuló gyűlését tartotta ma a képviselőház, alelnökeit, jegyzőit és háznagyát újból megválasztotta, az osztályok kisorsolása után az ülés véget ért. Holnap Horánszky és Ugron fognak interpellálni a karánsebesi, belgrádi zászlóügyekben és Sima Ferenc a vasárnapi rendőri brutálítások iránt.

— **Pótadó jótékony célra.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Pest-megye mai millenáris közgyűlésén egy százalékos pótadót szavaztak meg jótékony célokra.

— **A királyné Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Erzsébet királyné ma délután megérkezett Bécsbe és csak az ősszel fog visszatérni hosszabb tartózkodásra Gödöllőre.

— **A sajtópavillon megnyitása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Dániel Ernő miniszter ma délelőtt beszéd kíséretében átadta a sajtó pavillont rendeltetésének. A sajtó képviselőjében Jókai, Falk Miksa és Rákosi Jenő és a napilapok tudósítói voltak jelen.

— **Felesleges mentegődés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A ma reggeli fővárosi lapok az „Országgyűlési Értesítő“ könyvkiadás után közlik, hogy a „Maros“ nevű dunai monitor szokásos körutját megtéve horgonyzott tegnap Belgrádnál, ma már tovább haladt.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyzették Pécs szab. kir. város 1896. évi május 9. napján tartott hetivásárán. Az árak métermázsánként számíthatnak. Buzs 6.30—6.40; kétszeres 5.10—5.20; rozs 5.10—5.20; árpa 4.10—4.20; zab 5.40—5.60; búz-köny 8.80—4.; kukorica 4.20—4.30; széna 1.30—1.50; szalma 80 —.

Kinálát: gyenge, mintegy 200 gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JOZSEF
kiadó.

Ház eladó.

Pécsett, egy jó forgalmi helyen levő több utcára szülő

sarokház,

melyben 20 év óta fenálló fűszerüzlet van, előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó. Tudakozhatni lapunk kiadóhivatalában.

KOTZÓ PÁL

gépészmérnök, Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt.

Ajánl 2¹/₂, 3, 3¹/₂ és 4 lóerejű szögcséplőkészleteket, továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű sínes gőzcséplőkészleteket hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és válaszfűzőhengerekkel.

Fa- és szénfűtől és eredeti SZALMAFŰTŐ GŐZMOZGONYOKAT.

Továbbá R. CARRET & SONS, felülmulthatatlan 40% tüzelőanyag megtakarító legjobbnak elismert brandtfordi COMPOUND GŐZMOZGONYOKAT, amerikai kévekötő aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúddal. Sorvető- és szorvavető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket. Kedvező feltételek.

Jutányos árak!

Vidéki ügynökök kerestetnek.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására adni, hogy Pécsett, Jókay-tér 7. sz. a. az I. emeleten egy a mai kor és igényeknek minden tekintetben megfelelő

fogorvosi és fogtechnikai műtermet

nyitottam.

Hosszabb ideig a berlini híres fogászati klinikán gyakorlatilag működtem, az ott divó műtői és technikai vívmányokat elsajátítva, műtői és technikai műszerek és anyagok teljes felszerelésével ajánlom magamat fogtömésre (plombirozás), bármely szokásos anyagból vagy fémből, amint az a beteg részére legelőnyösebbnek találhatik.

Fogak tisztítására és ezeknek jókarban tartására előre meghatározott tiszteletdíj mellett is.

Foghuzás akár helyi érzéketlenítő (anesteticum), akár kéjgázzal — vagy azok nélkül is.

Arany fogkoronák felrakására és azok áthidalására.

Egyes fogak állandó behelyezésére.

Rágáshoz teljesen alkalmas akár egész műfogsorok, akár részleteinek gondos készítésére, ugyisint nem alkalmas műfogsorok átdolgozására vagy eltört részleteinek kijavítására.

Külön váróterem hölgyeknek és külön uraknak.

Pécs, 1896. május hó.

Kiváló tisztelettel

Weiss Jakab

fogorvos, specialista.

3058. sz.
tlkvi 1896.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvssék mint tlkvi hatóság közhirre teszi, hogy Pap András arányosi lakos végrehajtónak, ifj. Bodai Andrást szül. Gere Anna arányosi lakosok végrehajtást szenvedők ellen 66 frt tőkekövetelés s járn inanti végrehajtási ügyében, a pécsi kir. törvényssók és a pécsi kir. járásbírság területén levő, Arányos község határában fekvő as arányosi 208. sz. betétben felvett I. 1—12 sorss. a. urbéri birtokra 12. hsz. 4. sz. házzal 1011 frt, II. 1—4 sorss. alatti szőlőre 634 frt, † 589. hsz. szántóra 99 frt, 1171/3 hsz. szőlőre 192 frt, 1488. hsz. szőlőre 558 frt, 1774 hsz. szántóra 34 frt becsárban as árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok as 1896. évi június hó 11-én d. e. 9 órakor Arányos községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 63 frt 40 krt, 9 frt 90 krt, 19 frt 20 krt, 55 frt 80 krt, 3 forint 40 krajcsárt 101 forint 10 krajcsárt késspénzben, vagy as 1881. évi nov. 1. 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy as 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek, a bíróságnál előlege elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvssék tlkvi hatóságánál 1896. évi febr. hó 6. napján.

Bogyay Pongrácz
kir. törvsszéki bíró.

Nemes rákok
naponkint friss fogás
jótállás mellett frissen, elevenen csak utánvét mellett küldetik. Egy posta kosár nettó 9 forint.

Árak:
40 db. legfin. óriási szőlőrák 5 frt 25 kr.
60 db. óriás rák 4 „ — „
100 db. leves rák 3 „ — „

Haller B.,
Stanislau 10. Galliczia.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, miszerint **25 év óta fennálló**

jóhirű czipész üzletemet

f. év május hó 1-ével saját házamba **Ferencziek-utcza 22. szám**

(a Zsolnay féle butorraktár átellenében) helyeztem át. Miután üzletemet a legkényelmesebben s minden igénynek megfelelően rendeztem be, reménylem hogy t. vevőim az új helyiségemben is becses megrendelésükkel megtisztelnek.

Mély tisztelettel
Orf Gáspár

Cs. és kir. szab.

Zentler-féle

férfi- és gyermekruháraktár Pécsett, király-utcza, Bazár épület, a városházával szemben.

„Millenium-öltönyök“
a legújabb és legdivatosabb

Lodenposztóból
a legdusabb választékban, továbbá tavaszi felöltők, felső kabátok, haveloc, és öltönyök a legfinomabb angol és francia szöveteiből bámulatos olcsó árakon ajánl a

ZENTLER-féle
cs. és kir. szab. urí és gyermekruháraktár

Pécsett, Király utca 1. sz., Bazárépület.
Figyelmeztetés! Ezén legújabb lodenszövetek általános elismert tartósága által azon kedvező helyzetbe vagyok, hogy annak minősége valamint olcsó ára folytán minden külföldi és fővárosi legnagyobb hasonló cégekkel versenyre kerek!

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi készítésű olentált az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik készvénnyel, csúzni, tagzaggatásnál és meghűléseknel es az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igaz népszerű házi készítésű, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

• Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbértékű utárat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveg „Horgony“ vedjegy nélküli mint nem valódi utasítás visza.

Richter F. Ad. és társa, csész. és kir. udvari szállító, Rudolstadt (Thüringia).

1896.

BARANYA MULTJA ES JELENJE

VARADY FERENCZ

GAZDAGON ILLUSTRÁLT KULTURTÖRTÉNETI ES HISTORIAI MŰ

1000 oldal 1200 krt.

Először 8 tomos részben 1894-ben megjelent. — Az illusztrációkat és a kiegészítőket a szerző maga készítette.